

Profielschets nieuwe voorzitter Commissie voor de m.e.r.

Milieueffectrapportage (m.e.r.) en Commissie voor de m.e.r.

Milieueffectrapportage (m.e.r.) brengt de milieugevolgen van een plan of project in beeld voordat een overheidsinstantie daarover een besluit neemt. Milieuaspecten kunnen zo een volwaardige rol in de maatschappelijke discussie en de bestuurlijke afweging spelen. De Commissie voor de m.e.r. vervult binnen m.e.r. een unieke rol als onafhankelijke adviescommissie van deskundigen. In openbare adviezen geeft zij haar oordeel over de gewenste kwaliteit van milieu-informatie. Het instrument m.e.r. en de positie van de Commissie voor de m.e.r. zijn verankerd in de Wet Milieubeheer.

In Nederland adviseert de Commissie op dit moment jaarlijks bij ca. 220 plannen en projecten. In het buitenland adviseert zij niet alleen over m.e.r. bij concrete plannen en projecten maar adviseert zij ook over de kwaliteit van het m.e.r. systeem en ondersteunt zij capaciteitsopbouw.

Positie Commissie m.e.r.

Nederland

Recente evaluatie van de doorwerking in **Nederland** van het wettelijke instrument m.e.r. en de advisering door de Commissie voor de m.e.r. wijst uit dat in ruim 80% m.e.r. en het advies van de Commissie voor de m.e.r. meerwaarde heeft. Stakeholders geven aan dat zij de advisering door de Commissie voor de m.e.r. beschouwen als een essentiële factor voor de kwaliteit van de milieu-informatie die bij besluitvorming gebruikt wordt.

Het instrument m.e.r. is voortdurend in beweging om een goede aansluiting te houden bij de besluitvorming in onze complexe politiek-bestuurlijke context. In 2010 is met een ingrijpende wetwijziging invulling gegeven aan modernisering van het instrument. De ontwikkeling staat daarmee niet stil. Gegeven het regeerakkoord en de wens van de huidige regering om besluitvorming 'Eenvoudig en Beter' te laten verlopen, blijft er ook de komende jaren discussie over de gewenste ontwikkeling van m.e.r. en de positie van de Commissie voor de m.e.r. daarbinnen. Een nieuw keuzemoment dient zich aan, namelijk in de nieuwe Omgevingswet.

M.e.r. is gekoppeld aan de grotere projecten en strategische plannen in Nederland waarin belangrijke keuzen gemaakt worden voor de economie van Nederland en voor de leefomgeving en het milieu in de brede zin van het woord. Het gaat daarbij om een breed scala aan projecten en plannen, zoals uitbreiding van de capaciteit van infrastructuur (luchthavens, wegen en spoor), ruimtelijke plannen als structuurvisies en grote industriële activiteiten als kern- en energiecentrales. Daarmee zijn de projecten en plannen veelal controversieel. Juridische procedures waarin m.e.r. een rol speelt, nemen dan ook toe. De Commissie m.e.r. moet in dit krachtenveld continu haar onafhankelijke positie borgen. Zij werkt als onafhankelijke commissie van deskundigen op het scherp van de snede. Wil het instrument effectief zijn, dan kan de Commissie niet blind zijn voor de politiek-bestuurlijke context waarin besluitvorming plaatsvindt. Tegelijkertijd is het essentieel dat zij zich niet laat leiden door deze context en

onafhankelijk haar advies invult. Alleen dan heeft een advies van de Commissie de meerwaarde die de wetgever beoogt.

Internationaal

Naast het werk in Nederland opereert de Commissie in het buitenland. Zij ondersteunt in opdracht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken **partnerlanden in het kader van ontwikkelingssamenwerking**.

In deze partnerlanden is door overheden of NGO's een behoefte geformuleerd om m.e.r. te verbeteren. Deze landen voelen niet alleen een behoefte om voldoende kwaliteit van concrete MER's te waarborgen, maar vinden het ook belangrijk om de kwaliteit van het m.e.r.-systeem als geheel op een hoger plan te brengen. Bij voorkeur ondersteunt de Commissie via meerjarenprogramma's deze capaciteitsontwikkeling. Zij sluit daarbij aan bij het vigerende regeringsbeleid, zoals verwoord in de recente beleidsnota 'Wat de wereld verdient: Een nieuwe agenda voor hulp, handel en investeringen'. Nadruk ligt daarbij op de rol die m.e.r. speelt in de sectoren water en voedsel en de thema's klimaat en milieu, conflictpreventie en gender. Naast het m.e.r.-programma, ondersteunt de Commissie in opdracht van de rijksoverheid ook ambassades in de partnerlanden bij de integratie van m.e.r. in hun strategie en programma's van duurzame ontwikkeling, met een nadruk op klimaat, milieu en gender.

Tot slot ondersteunt de Commissie op verzoek, en op basis van bilaterale afspraken, ook niet OS landen bij het versterken van hun m.e.r.-systemen, waaronder Tunesië en Georgië, dan wel werkt met landen samen in government to government programma's, zoals met China.

Werkwijze en financiering

Nederland

De adviezen van de Commissie worden opgesteld door op maat samengestelde werkgroepen van deskundigen. Uit een pool van ca. 300 deskundigen huurt de Commissie op ad-hoc en persoonlijke basis deskundigen in om een bijdrage te leveren. De werkgroep wordt voorgezeten door de voorzitter of één van zijn/haar plaatsvervangend voorzitters. Het secretariaat, gevestigd in Utrecht, ondersteunt de werkgroepen zowel organisatorisch als inhoudelijk. Voor het werk in Nederland bedraagt de capaciteit op dit moment 31 fte.

De rijksoverheid financiert tot nu toe de kosten voor het werk in Nederland. De kosten bedroegen in 2012 ruim € 6 miljoen. Wettelijk verplichte adviezen zijn nu gratis; voor vrijwillige adviezen geldt een niet-kostendekkend tarief. In 2014 verandert de financiering. Via tariefstelling zal de Commissie dan zelf een groot deel van de kosten moeten gaan dekken. Hogere tarieven voor vrijwillige advisering gaan daarbij waarschijnlijk leiden tot minder vrijwillige adviesaanvragen. Deze ontwikkeling noodzaakt tot een meer bedrijfsmatige bedrijfsvoering

Internationaal

De formatie van het secretariaat voor het internationale werk omvat 9,6 fte. Een substantieel deel van deze formatie wordt ingezet voor capaciteitsopbouw en institutionele ondersteuning. Bij advisering over concrete plannen en projecten worden op ad-hoc basis deskundigen betrokken. Eén van de plaatsvervangend voorzitters is specifiek gericht op het internationale werk.

Activiteiten gericht op partnerlanden in het kader van ontwikkelingssamenwerking worden gefinancierd door het Ministerie van Buitenlandse Zaken op basis van een vijf jaren overeenkomst die loopt tot en met 2016. In 2012 was hiermee een bedrag van bijna € 2,5 miljoen gemoeid.

Activiteiten daarbuiten worden op projectbasis kostendekkend in rekening gebracht.

Organisatie

De Commissie wordt ondersteund door het secretariaat gevestigd in Utrecht. Dit secretariaat heeft een omvang van in totaal 40,6 ft. Het secretariaat wordt geleid door een directieteam van drie personen, w.o. de algemeen secretaris van de Commissie.

De exploitatie van de Commissie inclusief secretariaat is ondergebracht in de Stichting Bureau Commissie voor de m.e.r. Het secretariaat opereert onder eindverantwoordelijkheid van het bestuur van deze stichting. Het bestuur van de Stichting bestaat uit vijf leden. Voorzitter van het bestuur is de voorzitter van de Commissie voor de m.e.r. Daarnaast hebben in het bestuur: twee plaatsvervangend voorzitters en twee onafhankelijke leden.

Verantwoordelijkheden voorzitter

De voorzitter van de Commissie vervult in de discussie over de positionering van het instrument een sleutelrol. Met inzicht en begrip voor de politiek-bestuurlijke context levert de voorzitter in contacten op hoog politiek en ambtelijk niveau een belangrijke bijdrage in de discussie over de ontwikkeling van het instrument en de invulling van de rol van de Commissie. Hij/zij is ambassadeur voor m.e.r. en voor de Commissie m.e.r.

De voorzitter is verantwoordelijk voor de onafhankelijke positionering van de Commissie voor de m.e.r. in de genoemde politiek-bestuurlijke context. Hij/zij bepaalt en bewaakt, ondersteund door het secretariaat, de hoofdlijnen in de advisering. Daarbij wordt de voorzitter gevoed met de ervaringen die hij/zij opdoet in concrete m.e.r. adviestrajecten.

De voorzitter is tevens eindverantwoordelijk voor de positionering en exploitatie van de Commissie binnen het brede internationale werkveld. Hij/zij vult deze verantwoordelijkheid in in nauw overleg met de plaatsvervangend voorzitter die zich specifiek bezig houdt met de internationale activiteiten van de Commissie.

De voorzitter is klankbord voor de directie bij het doorvoeren van de noodzakelijke aanpassingen in o.a. het aanbod van adviesproducten en de noodzakelijke veranderingen in de bedrijfsvoering.

Specifieke profiel

De nieuwe voorzitter

- heeft een zeer brede ervaring in het openbaar bestuur of de top van het bedrijfsleven;
- is actieve netwerker met uitgebreid netwerk op ooghoogte onder andere bij
 - o politiek en ambtelijke top, IPO, VNG
 - o belangenorganisaties als VNO-NCW, Vereniging Natuurmonumenten/ Natuur en Milieu, Bouwend Nederland, etc.
 - o planbureaus (o.a. PBL, RIVM);
- ontleent zijn of haar autoriteit ook aan een onafhankelijke positionering;
- heeft gebleken affiniteit en betrokkenheid met milieuvraagstukken en duurzame ontwikkeling in Nederland en in het buitenland;
- is een inspirerende persoon met visie over rol milieuvraagstukken in planvorming;
- heeft substantiële ervaring opgedaan in de omgang met de schrijvende pers en media;
- heeft bij voorkeur ervaring /affiniteit met m.e.r.;
- is beschikbaar voor 2 dagen in de week, flexibel in te vullen.

Benoeming en honorering

De voorzitter wordt door de Kroon benoemd op voordracht van de Ministers van Infrastructuur en Milieu, van Economische Zaken en van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen.

Het bestuur van de Stichting Bureau voor de Commissie voor de m.e.r. draagt één of meerdere kandidaten voor aan de betrokken ministers. Het bestuur heeft hiervoor een selectiecommissie samengesteld. Deze selectiecommissie bestaat uit mevrouw Trude Maas-de Brouwer en de heer Hans van der Vlist (beiden lid van het bestuur), de heer Peter Heij (DG Ruimte en Water van IenM) en wordt ondersteund door Veronica ten Holder (algemeen secretaris/directeur). De selectiecommissie laat zich op onderdelen bijstaan door Pieter Cortenbach van Vanderkruis, partner in executive search.

Benoeming vindt plaats voor een periode van 4 jaar met de mogelijkheid tot tweemaal verlenging. Honorering vindt plaats op basis van schaal 18 BBRA van de rijksoverheid.

De gesprekken van de selectiecommissie met kandidaten vinden plaats te Utrecht op:

- donderdag 3 oktober vanaf 17.00 uur
- dinsdag 8 oktober tussen 9.00 en 11.00 uur